

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6Pc/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118210967
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr.LL.M Helena Tóre Janíčková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5118210967.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Helenou Tóre Janíčkovou LL.M v právnej veci navrhovateľky: W. F., T.. XX. XX. XXXX, H. S. XXXX/XXA, XXX XX Ž. - H., Š. B. G., proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené (odporca 1/): C. R., T.. XX. XX. XXXX, H. C. XXXX/X, XXX XX S. Y. - D. H., a dieťaťu (odporca 2/): mal. N. F., T.. XX. XX. XXXX, H. S. XXXX/XXA, XXX XX Ž. - H., zastúpený súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, za účasti Okresnej prokuratúry Žilina, o určenie otcovstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd určuje, že C. R., T.. XX. XX. XXXX je otcom maloletého N. F., T.. XX. XX. XXXX z matky W. F., T.. XX. XX. XXXX.

II. Otec je povinný poskytnúť navrhovateľke príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom maloletého N. F., T.. XX. XX. XXXX vo výške 131,34 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Maloletý N. F., T.. XX. XX. XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú maloletého N., T.. XX. XX. XXXX zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého N. F., T.. XX. XX. XXXX sumu vo výške 100,- eur mesačne od 10. 04. 2018 do 31. 03. 2020 a sumu vo výške 70,- eur od 01. 04. 2020, a to vždy do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, a to k rukám navrhovateľky.

V. Otec je povinný uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 10. 04. 2018 do 30. 09. 2020 v sume 2.786,60 eur, a to v lehote do 31. 12. 2021.

VI. Súd styk otca s maloletým N. neupravuje.

VII. Navrhovateľka má voči otcovi maloletého dieťaťa právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania spísaného vo forme zápisnice spísanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 13. 07. 2018 a doručeného na Okresný súd Žilina dňa 16. 07. 2018 sa navrhovateľka domáhala, aby súd určil, že odporca 1/ je otcom maloletého odporcu 2/ narodeného XX. XX. XXXX z navrhovateľky ako jeho matky, navrhovala, aby maloletý N. F., T.. XX.XX.XXXX sa zveril do osobnej starostlivosti matky, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého N. sumou 150 € mesačne od 4/2018, splatnú vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zaplatiť zameškané výživné do rúk matky do troch dní od právoplatnosti

rozsudku. Zároveň navrhovala, aby súd rozhodol, že otec je povinný uhradiť jej polovicu nákladov na zakúpenie výbavičky pre maloletého v celkovej výške 262,68 Eur, ako aj náhradu jej trov konania.

2. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že je matkou maloletého N. F.. S odporcom sa zoznámila 1. júla 2017 v Ž.. Od uvedeného obdobia sa mali začať spoločne stretávať a po dvoch týždňoch ich priateľstvo malo prerásť do intímnej známosti, ktorá trvala do októbra 2017. Spoločné chvíle mali tráviť v mieste bydliska odporcu. V auguste 2017 navrhovateľka zistila, že je tehotná. Odporca na ňu mal začať naliehať, aby si tehotenstvo dala prerušiť a opakovane sa jej mal vyhrážať a vyvíjať na ňu psychický nátlak, keď neuspel, mal s ňou prerušiť akékoľvek styky. V januári 2018 ju mal prostredníctvom sociálnej siete kontaktovať, kde jej mal ponúknuť, že je ochotný platiť na dieťa ako si sám povie. Navrhovateľka ďalej uviedla, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa udržiavala pohlavné styky iba s odporcom, preto len on môže byť otcom maloletého Jakuba. Uviedla, že odporca mal vedomosť o termíne pôrodu maloletého dieťaťa, a po narodení maloletého N. už navrhovateľka odporcu nekontaktovala, nakoľko mala mať obavy, že bude na ňu vyvíjať psychický nátlak. Od januára 2018 nie je s odporcom v žiadnom kontakte. Ďalej uvádzala, že zákonná domnienka otcovstva svedčí odporcovi, pretože okrem neho s iným mužom nesúložila v čase, od ktorého neprešlo od narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní. Preto sa podľa nej za otca maloletého Jakuba považuje odporca. Vzhľadom k tomu, že domnelý otec C. R. nechce dobrovoľne uznať otcovstvo k maloletému N., uviedla, že jedinou možnosťou sú testy DNA, ktoré môžu absolvovať. V závere uviedla, že určenie otcovstva je v záujme maloletého dieťaťa.

3. Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Pc/18/2018-15 zo dňa 27. 08. 2018 súd ustanovil maloletému N. F. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina za jeho kolízneho opatrovníka (na č. I. 15 a nasl. spisu)

4. Odporca 1/ sa na výzvu súdu, ktorá mu bola doručená dňa 04. 09. 2018, vyjadril vo svojom podaní doručenom na tunajší súd dňa 17. 09. 2018 (na č. I. 19 spisu), v ktorom uviedol, že podáva sťažnosť proti návrhu na určenie otcovstva proti domnelému otcovi a na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: N. F., T.XX.XX.XXXX, ktorú podala navrhovateľka. Uviedol, že je pravda, že sa s navrhovateľkou spoznal 1. júla 2018, pričom ich bližšie zoznámenie prebehlo až o pár dní neskôr, v podobe sociálnych sietí. Ďalej uvádzal, že je pravda, že navrhovateľku videl 1. júla 2018 v bare na diskotéke, kde bol na stretnutí s jej vtedajšou kamarátkou I.T. I. - R.. V ten večer tam navrhovateľka mala byť pod vplyvom alkoholu a spoločnosť jej mali robiť dvaja muži z východného Slovenska, ku ktorým mala mať veľmi blízko. S odstupom času sa mal odporca dozvedieť, že navrhovateľka v ten večer strávila noc s jedným z nich u nej doma. Uviedol, že má na to aj 2 svedkov, I. I. - R. a D. C., ktorí mu v tom bare mali robiť spoločnosť. Dodal, že nie je vylúčené, že s ním mala v tú noc navrhovateľka aj pohlavný styk. Počas ich spoločného spoznávania sa cez sociálne siete a mobilné služby, keďže si mali začať s navrhovateľkou spoločne telefonovať, a to nasledovné 2 týždne, navrhovateľka mala byť podľa jeho vyjadrenia neustále pod vplyvom alkoholu, nakoľko mala mať svoju matku a dcéru, s ktorými býva v spoločnej domácnosti, na dvojtýždňovej dovolenke. Konštatoval, že nie je vôbec isté, že netrávila večere v inej mužskej spoločnosti. Po týždni ich spoločného intímneho zblíženia sa mala navrhovateľka na odporcu 1/ naliehať, že chce mať s ním dieťa a počas sexuálneho styku si toho odporcu podľa jeho vyjadrenia nemal veľa pamätať, keďže mal byť pod vplyvom alkoholu. Tým pádom pripustil možnosť, že maloletý Jakub môže byť aj jeho syn. Uviedol, že je dobrovoľne ochotný podrobiť sa testom DNA a žiadal o ich vykonanie. Uvádzal, že ak by sa aj preukázalo, že je otcom maloletého Jakuba, nebol v žiadnom prípade ochotný uznať otcovstvo. Keďže mal navrhovateľku poznať veľmi krátky čas, t.j. zhruba 3 mesiace, počas ktorých mal s ňou mať neustále konflikty, mal od nej dostávať množstvo výhražných a urážlivých správ, ktoré mal záujem preukázať aj pred súdom. Uviedol, že navrhovateľke poslal len jednu správu, kde ju mal uraziť a navrhovateľka na neho mala podať trestné oznámenie na mestskom úrade v Žiline. Uviedol, že nakoľko je navrhovateľka veľmi konfliktná osoba a keďže v minulosti už na neho podala uvedené trestné oznámenie na mestskom úrade v Žiline a mala tam odporcu urážať a provokovať spolu s jej matkou, žiadal, aby výsledok overenia testov DNA a súdneho procesu prebehlo v prípade možnosti bez prítomnosti navrhovateľky a jej matky. Na uvedenom mestskom úrade mala podľa odporcu navrhovateľka uviesť, že odporcu neuznáva za otca dieťaťa. Daná skutočnosť má byť pravdepodobne uvedená aj v zápisnici. Odporca by do budúcnosti privítal to, aby mu navrhovateľka a jej matka dali už navždy pokoj. Žiadal, aby ho nijakým spôsobom nekontaktovali a nevyhľadávali. Uviedol, že ak by sa potvrdilo testami DNA jeho otcovstvo, je ochotný prispievať na maloletého Jakuba Zabadala najnižšiu možnú čiastku určenú súdom. V závere žiadal o vykonanie testov DNA na určenie otcovstva maloletého N. F., T. XX.XX.XXXX.

5. Navrhovateľka sa k vyjadreniu odporcu 1/ vyjadrila na výzvu súdu, ktorá jej bola doručená dňa 28. 09. 2018 vo svojom podaní zo dňa 02. 10. 2018 (na č. I. 24 spisu), v ktorom uviedla, že súhlasí s testami DNA ako uviedol odporca, pretože iná možnosť, aby si odporca plnil vyživovaciu povinnosť voči maloletému N. F. nie je možná, keďže odporca odmieta skutočnosť, že je otcom maloletého N.. Zároveň uviedla, že po preukázaní otcovstva odporcu 1/ bude žiadať súd o zákaz styku a akéhokoľvek kontaktovania jej aj maloletého N., a to z dôvodu vyhrážok, urážok, psychického nátlaku v čase jej tehotenstva, čo mala riešiť polícia aj Okresný úrad v Žiline.

6. Odporca 1/ sa na výzvu súdu, ktorá mu bola doručená dňa 08. 10. 2018 vyjadril vo svojom podaní zo dňa 16. 10. 2018, doručené na súd dňa 19. 10. 2018 (na č. I. 26 spisu), v ktorom uviedol, že súhlasí s testami DNA. Zároveň uviedol, že čo sa týka tvrdení navrhovateľky, že ju mal počas jej tehotenstva týrať uviedol, že navrhovateľke poslal len raz jednu správu, v ktorej jej mal napísať dosť ostré slová, no mal mať na to dôvod, nakoľko uviedol, že navrhovateľka sa mala vyhrážať jeho kamarátke I. I. - R.. Za uvedenú správu mala na odporcu 1/ navrhovateľka podať trestné oznámenie. Odporca 1/ uviedol, že počas ich krátkeho vzťahu mu mala navrhovateľka poslať množstvo výhražných a urážajúcich správ a mala ich posilať aj jeho známym, ktorých spoznala. Ďalej uviedol, že tieto správy mu mala navrhovateľka zasielať väčšinou v podnapitom stave. Uvádza, že v prípade preukázania testov DNA, že je otcom maloletého N. F., bude žiadať, aby mu súd umožnil stretávanie sa s maloletým každý druhý víkend v mesiaci. Názor mal zmeniť preto, lebo navrhovateľka sa už počas ich krátkeho vzťahu pokúsila 2 krát o samovraždu, mala zjesť lieky a zapíť ich alkoholom. Poukázal na to, že brat navrhovateľky sa mal zastreliť pištoľou do hlavy. Preto mal odporca 1/ prehodnotiť svoj návrh, lebo ak by sa navrhovateľke niečo v budúcnosti malo stať, aby mal maloletý N. istotu, že neskončí niekde v detskom domove. Odporca 1/ uviedol, že už jedno dieťa má, maloletého Y., o ktorého sa má príkladne starať a pravidelne sa s ním stretávať. Uviedol, že má deti rád a rád by trávil čas aj s maloletým Jakobom, v prípade preukázania pozitívneho testu DNA. Uviedol, že býva u priateľky v M., ktorá vychováva sama 2 maloleté deti. Poukázal na to, že jeho priateľke by nevadilo, keby maloletý N. chodieval k nim a trávili by s ním spoločne čas. V ďalšom uviedol, že vie, čo všetko ho čaká do budúcnosti, ak bude uznaný ako otec maloletého Jakuba, ale ak už má platiť výživné na maloletého, uviedol, že chce s ním mať aj kontakt a rád sa s ním bude stretávať.

7. Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Pc/18/2018-60 zo dňa 12. 04. 2019 bolo nariadené vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru Genetika, odvetvie Analýza DNA, za znalca bol ustanovený doc. Ing. Radoslav Židek, PhD., s miestom výkonu činnosti Pažite 145/7, 010 09 Žilina, zapísaný v Zozname znalcov tlmočníkov a prekladateľov Ministerstva spravodlivosti SR pod č. 914837.

8. Súd v predmetnej veci nariadil termín pojednávania na 07. 04. 2020, pričom pojednávanie nariadené na tento termín bolo zrušené z dôvodov uvedených v zákone č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť dňa 27. 03. 2020, a podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) ktorého súdy vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia len v nevyhnutnom rozsahu, v spojení s opatrením predsedu Okresného súdu Žilina k zníženiu rizika nákazy spôsobenej koronavírusom zo dňa 09. 03. 2020, opatrením predsedu Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 03. 2020 a jeho dodatkom č. 1 zo dňa 24. 03. 2020, v zmysle ktorých boli sudcovia dôrazne vyzvaní, aby zvažili uskutočnenie pojednávania. Pojednávanie nariadené na termín 26. 05. 2020 bolo taktiež zrušené z dôvodu práceneschopnosti odporcu 1/ (potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti odporcu 1/ na č. I. 164 - 165 spisu).

9. Dňa 26. 06. 2020 bolo na súd doručené oznámenie Okresnej prokuratúry Žilina, že v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku vstupuje do predmetného konania (na č. I. 179 spisu).

10. Súd vykonal dňa 13. 10. 2020 v predmetnej veci pojednávanie, na ktorom vo veci rozhodol, a to za účasti navrhovateľky, odporcu 1/, zástupcu kolízneho opatrovníka maloletého odporcu 2/, prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina a v neprítomnosti maloletého odporcu 2/. Navrhovateľka v rámci svojho výpovede na predmetnom pojednávaní uviedla, že jej príjem mesačne pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 370,- eur, ďalej z invalidného dôchodku vo výške 319,- eur mesačne, rodinných prídavkov vo výške 24,95 eur mesačne, čiže cca jej príjem činí 715,- eur mesačne.

Zároveň okrem uvedeného príjmu uviedla, že dostáva od bývalého manžela výživné na maloletú dcéru, ktorá má 10 rokov, vo výške 200,- eur, pričom sa s bývalým manželom mala dohodnúť, že do budúcnosti zvýši túto čiastku na 270,- eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na mal. N. F. uviedla, že mesačne minie na plienky zhruba 30,- eur a ostatné výdavky na maloletého predstavujú 100,- eur, čiže približne 130,- eur. Ďalej uviedla, že 160,- eur mesačne platí za náklady za bývanie mame, u ktorej býva aj s mal. N. a s dcérou. Na stravu minie zhruba 100,- eur mesačne na všetkých troch, vrátane dcéry a syna. Zároveň ešte platí mesačne 70,- eur na poisťky pre deti.

11. Odporca 1/ počas svojej výpovede na predmetnom pojednávaní uviedol, že v súčasnosti je dlhodobo práceneschopný, a to vzhľadom na jeho problémy s chrbticou, a to od apríla 2020 do súčasnosti. Od apríla poberá nemocenskú dávku vo výške 470,- eur mesačne, najviac vo výške 480,- eur mesačne. Uviedol, že nie je predpoklad, že by sa mohol vrátiť do práce vzhľadom na jeho zdravotné problémy. V súčasnosti čaká na posudkovú komisiu kvôli priznaniu invalidného dôchodku. Jeho mesačné výdavky predstavujú 300,- eur, ktoré dáva manželke, a to za účelom platenia hypotéky, ako aj energií v súvislosti s ich bývaním, ďalej platí na mal. Y., jeho 9ročného syna výživné vo výške 80,- eur mesačne. Na platenie predmetného výživného bol zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Trenčín. Výživné v uvedenej výške platí zhruba 2 až 3 roky. Zároveň má náklady na telefón cca 20,- eur mesačne. V čase, keď chodieval do roboty mal taktiež výdavky na cestovné, a to vo výške 80,- eur mesačne. Čo sa týka majetkových pomerov jeho manželky, tá má dostávať príjem vo výške cca 700,- eur mesačne. V ďalšom uviedol, že žiadny nehnuteľný, ani hnutelný majetok nevlastní. Byt, na ktorý platí hypotéku spolu s manželkou má mať vo výlučnom vlastníctve jeho manželka a predmetný byt mala nadobudnúť ešte pred uzatvorením manželstva s odporcom 1/. Zároveň uviedol, že predal osobné auto Seat, a to zhruba pol roka dozadu, a to za sumu 350,- eur.

12. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka mal. N. F. žiadala, aby súd návrhu v celom rozsahu vyhovel, a to aj s prihliadnutím na to, že otcovstvo bolo dokázané, čo preukazuje znalecký posudok doc. Žideka. Uviedla, že určenie otcovstva súdom je v záujme mal. N. F.. Navrhla, aby súd priznal výživné, ktoré má platiť muž, ktorý bol označený za otca, a to od narodenia mal. N. F. vo výške 150,- eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na dieťa poukázala na to, že tieto majú predstavovať 53,- eur, ktoré má navrhovateľka poskytovať svojej matke a pripadajú na maloletého, z toho titulu jej výpočet výdavkov na maloletého vyšiel na 220,- eur mesačne. Mal. N. navrhla zveriť do starostlivosti matky. Navrhovala, aby súd zaviazal odporcu na úhradu polovice nákladov, ktoré navrhovateľka zaplatila na výbavičku pre maloletého.

13. Prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina uviedol, že navrhuje, aby otcovstvo označeného muža určil súd, a to aj s prihliadnutím na objektívny dôkaz, ktorý bol do konania predložený zo strany znalca z odboru genetika, ktorý určil, že otcom mal. Jakuba je odporca, a to s mierou pravdepodobnosti vyššou ako 99,99 %. V ďalšom poukázal na § 77 zákona o rodine, a na rozhodnutie ústavného súdu I. ÚS 545/2014 zo 17. 09. 2014, podľa ktorého dôvody hodné osobitného zreteľa v konaní o určenie otcovstva sú a preto je možné priznať aj výživné späť, a to ku dňu narodenia dieťaťa. Navrhoval, aby súd priznal aj zameškané výživné pre mal. N., a to odo dňa jeho narodenia. V ďalšom navrhol, aby súd zveril mal. N. do osobnej starostlivosti matky a aby styk otca s dieťaťom upravený nebol. Zároveň dodal, že pokiaľ by odporca v budúcnosti mal záujem o styk s maloletým dieťaťom môže podať návrh na súd, ktorý následne tento styk môže upraviť. Ďalej uviedol, že pokiaľ súd považuje predmetné výdavky za príspevok nevydatej matke, navrhoval, aby bol odporca zaviazaný na úhradu polovice nákladov, ktoré navrhovateľka vynaložila na zabezpečenie výbavy pre mal. N..

14. Odporca 1/ na predmetnom pojednávaní súdu uviedol, že z jeho strany nie je možné určiť jeho otcovstvo k maloletému N. súhlasným vyhlásením rodičov v zmysle zákona o rodine. Navrhovateľka a odporca 1/ pred súdom zhodne uviedli, že nie je možné, aby uzatvorili rodičovskú dohodu ohľadne výkonu ich rodičovských práv a povinností voči maloletému N.. Obaja zhodne uviedli, že nemajú záujem na tom, aby sa odporca 1/ sťahoval s maloletým N..

15. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutočný stav vecí (§ 35 CMP):

16. Zo znaleckého posudku č. 22/2019 zo dňa 11. 09. 2019 vyhotoveného znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, doc. Ing. Radoslavom Židekom, PhD. (dôkaz produkovaný na č. I. 87 - 97 spisu) z výsledkov analýzy 15 polymorfných mikrosatelitných markerov, teda na základe analýzy DNA vyplynulo,

že otcovstvo C. R., T. XX. XX. XXXX voči mal. N. F., T. XX. XX. XXXX z matky W. F., T. XX. XX. XXXX možno považovať za prakticky dokázané s pravdepodobnosťou viac ako 99,999 %.

17. Faktúrou č. XXXXXXXXXX vystavenou dňa 02. 07. 2018 pre navrhovateľku (dôkaz žurnalizovaný na č. I. 4 spisu) bola dodávateľom N. D. fakturovaná suma vo výške 17,68 eur za „Scarlett matrac 120x60x6 cm“, pokladničný blok vystavený spol. DETSKAPOSTEL s.r.o. dňa 13. 06. 2018 (žurnalizovaný na č. I. 5 spisu) preukazoval úhradu 96 eur za detskú posteľ, príslušenstvo k posteli a dopravu, potvrdenie vystavené Z. U. na č. I. 6 spisu uvádzalo cenu za detský kočík 149 eur.

18. Z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca COOP Jednota Žilina spotrebné družstvo zo dňa 03. 01. 2020 (žurnalizované na č. I. 126 spisu) vyplynulo, že čistá priemerná mesačná mzda a čistý priemerný mesačný príjem navrhovateľky za obdobie 4/2018 - 3/2019 bol/a 74,44 eur.

19. Z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca COOP Jednota Žilina spotrebné družstvo zo dňa 03. 01. 2020 (žurnalizované na č. I. 127 spisu) vyplynulo, že čistá priemerná mesačná mzda a čistý priemerný mesačný príjem navrhovateľky za obdobie 4/2019 - 11/2019 bol/a 0 eur.

20. Z potvrdenie Zlievarne Zábrež, a.s. o príjme zamestnanca, žurnalizované na č. I. 131 spisu vyplynulo, že čistý príjem odporcu 1/ za obdobie 04/2018 - 11/2019 bol vo výške 13 230,61 eur, pričom prehľad hrubého príjmu odporcu 1/ za obdobie jednotlivých kalendárnych mesiacov od 12/2018 - 11/2019 je žurnalizovaný na č. I. 132 spisu.

21. Z potvrdenia o vyplatení dôchodkovej dávke Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina zo dňa 08. 01. 2020, žurnalizované na č. I. 136 spisu vyplynulo, že navrhovateľke bola vyplatená dôchodková dávka - invalidný dôchodok, a to za mesiace apríl 2018 - december 2018 vo výške 302,50 eur, úhrnom 2 722,50 eur.

22. Z potvrdenia o nemocenských dávkach, vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 14. 02. 2018 do 09. 10. 2018 zo dňa 08. 01. 2020, žurnalizované na č. I. 137 spisu vyplynulo, že navrhovateľke bola vyplatená nemocenská dávka - materské, a to za mesiac 02/2018 vo výške 224,90 eur, za mesiac 03/2018 vo výške 464,70 eur, za mesiac 04/2018 vo výške 449,70 eur, za mesiac 05/2018 vo výške 464,70 eur, za mesiac 06/2018 vo výške 449,70 eur, za mesiac 07/2018 vo výške 464,70 eur, za mesiac 08/2018 vo výške 464,70 eur, za mesiac 09/2018 vo výške 449,70 eur, za mesiac 10/2018 vo výške 134,90 eur.

23. Z potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina o poberaní rodičovského príspevku a o poberaní príspevku pri narodení dieťaťa zo dňa 13. 01. 2020, žurnalizované na č. I. 147 - 151 spisu vyplynulo, že navrhovateľka poberá rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa (maloletý N.) od 01. 10. 2018 do 30. 04. 2021, a to za mesiace október 2018 - december 2018 vo výške 214,70 eur, za mesiace január 2019 - december 2019 vo výške 220,70 eur, za mesiac január 2020 vo výške 220,70 eur, a že v apríli 2018 bol navrhovateľke vyplatený príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 829,86 eur.

24. Lustráciami v Sociálnej poisťovni, ktoré sa nachádzajú s súdnym registri bolo zistené, že vymeriavací základ z príjmu odporcu bol za obdobie 12/2019 vo výške 745,41 eur, za obdobie 01/2020 vo výške 764,40 eur, za obdobie 02/2020 vo výške 780,10 eur, za obdobie 03/2020 vo výške 809,41 eur a za obdobie 04/2020 vo výške 136,66 eur.

25. Lustráciou v Sociálnej poisťovni, ktorá sa nachádza v súdnym registri, ako aj z potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti odporcu na č. I. 164 - 165 spisu bolo zistené, že od apríla 2020 nebola zo strany jeho zamestnávateľa odporcovi 1/ vyplácaná mzda, a to z dôvodu jeho práceneschopnosti. Z výpovede odporcu 1/ na pojednávaní konanom dňa 13. 10. 2020 vyplynulo, že odporca 1/ je od apríla 2020 práceneschopný a čaká na posúdenie jeho invalidity posudkovou komisiou Sociálnej poisťovne. Z lustrácie vykonanej súdom, ako aj z výpovede odporcu 1/ na predmetnom pojednávaní vyplynulo, že od apríla 2020 poberá z dôvodu práceneschopnosti nemocenskú dávku vo výške 473 eur, najviac to bolo v niektorom mesiaci 488 eur.

26. Z výpovede navrhovateľky na pojednávaní, ktoré sa v predmetnej veci konalo dňa 13. 10. 2020 vyplynulo, že jej súčasné mesačné príjmy predstavujú cca. 915 eur (ktoré pozostávajú z invalidného

dôchodku vo výške 319 eur, rodičovského príspevku vo výške 370 eur, rodinných prídavkov vo výške 24,95 eur a výživného na dcéru, ktoré jej platí jej bývalý manžel vo výške 200 eur), a výdavky na maloletého N. sumu 130 eur, pričom svojej matke má prispievať na ubytovanie sumou 160 eur mesačne a sumu 100 eur minie na stravu pre seba a svoje dve deti (10ročnú dcéru a maloletého N.).

27. Z výpovede odporcu 1/ na pojednávaní, ktoré sa v predmetnej veci konalo dňa 13. 10. 2020 vyplynulo, že súčasný príjem odporcu 1/ pozostáva z nemocenskej dávky vo výške cca. 473 eur/ mesačne, z ktorého mesačne odovzdáva svojej súčasnej manželke sumu vo výške 300 eur mesačne, a to na splácanie hypotéky a výdavkov spojených s bývaním, ďalej platí výživné na jeho maloletého syna Y. vo výške 80 eur mesačne určené Okresným súdom Trenčín. Manželka odporcu 1/ má príjem 700 eur mesačne v čistom. Odporca 1/ uviedol, že nevlastní žiadny nehnuteľný ani hodnotný hnutel'ny majetok.

28. Súd predmetnú vec právne posúdil na základe nasledovných ustanovení právnych predpisov:

29. Podľa ustanovenia § 84 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), otcovstvo sa určuje na základe domnieok otcovstva, ustanovených v tomto zákone, súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

30. Podľa ustanovenia § 94 ods. 1 zákona o rodine, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka, alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

31. Podľa ustanovenia § 94 ods. 2 zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

32. Podľa ustanovenia § 108 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstva má byť určené.

33. Podľa ustanovenia § 110 CMP, s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

34. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

35. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

36. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

37. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

38. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

39. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

40. Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

41. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

42. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

43. Súd na základe vykonaného dokazovania, s poukazom na závery znaleckého posudku č. 22/2019 zo dňa 11. 09. 2019, na základe ktorých bol na základe analýzy DNA určený za otca maloletého N. F., T. XX. XX. XXXX označený muž - C. R., T. XX. XX. XXXX, a to s mierou pravdepodobnosti určenia označeného muža za biologického otca viac ako 99,999 %, ako aj skutočnosti uvádzané matkou, ako aj odporcom 1/, a to, že sa spolu intímne stýkali v čase rozhodnom pre splodenie maloletého N., súd mal za dokázané otcovstvo odporcu 1/ k maloletému N., vzhľadom na túto skutočnosť rozsudkom určil, že otcom maloletého Jakuba je odporca 1/.

44. Súd zaviazal odporcu 1/ na úhradu polovice nákladov, ktoré navrhovateľka vynaložila v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom maloletého N. - t.j. náklady na matrac, posteľku a kočík pre maloletého N. spolu v sume 262,68 eur, pričom navrhovateľka vynaloženie týchto nákladov súdu preukázala (dôkazy sú produkované na č. l. 4 - 7 spisu). Súd konštatuje, že je toho názoru, že navrhovateľkou preukázané náklady boli len náklady vynaložené na niektoré potreby novonarodeného dieťaťa, pričom navrhovateľka nepožadovala úhradu nákladov, ktoré musela vynaložiť v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, lekárskymi vyšetreniami, zakúpením tehotenského oblečenia a obuvi, vitamínov a doplnkovou výživou, ktoré nepochybne musela v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom vynaložiť. Navrhovateľka nežiadala priznať ani príspevok na výživu nevydatej matke. Súd sa nestotožnil s námietkou odporcu 1/, že nie je dôvodné, aby navrhovateľke prispieval na náklady, ktoré vynaložila v súvislosti s obstaraním výbavy pre maloletého, nakoľko navrhovateľke bol vyplatený príspevok pri narodení dieťaťa, nakoľko sa podľa názoru súdu jedná o dva samostatné a spolu nesúvisiace nároky, a zákon o rodine nelimituje narokovateľnosť príspevku na úhradu nákladov v súvislosti s pôrodom nevydatej matky vyplatením príspevku pri narodení dieťaťa zo strany štátu. Vzhľadom na tieto skutočnosti, súd nemal žiadnu pochybnosť o tom, že návrh, aby odporca 1/ uhradil navrhovateľke polovicu nákladov na zakúpenie kočíka, posteľky a matraca pre maloletého N., ktoré boli navyše súdu zo strany navrhovateľky preukázané, bol dôvodný a súd uložil odporcovi 1/ povinnosť, aby polovicu týchto nákladov navrhovateľke uhradil v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

45. Súd zveril maloletého N. do starostlivosti matky, uvedené rozhodnutie vyplynulo z vykonaného dokazovania, N. od jeho narodenia žije s navrhovateľkou - jeho matkou, odporca 1/ - jeho otec ho nevidel, nestýka sa s ním a ani styk s maloletým v rámci tohto konania nežiadal upraviť. Uvedené súvislosti jednoznačne preukázali, že zverenie maloletého N. do osobnej starostlivosti matky je v najlepšom záujme maloletého N.. Súd poukazuje na to, že rodičovské právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok zostáva zachované obidvom rodičom, a to aj po rozhodnutí súdu o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností (podľa rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6 Cdo 61/2011). Vzhľadom na uvedené súd rozhodol, že obaja rodičia budú spravovať majetok maloletého N. a zastupovať ho.

46. Pri určení výživného súd prihladol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Súd ustálil na základe výpovede navrhovateľky, že jej mesačné výdavky na maloletého N. sú približne 130 eur (nezarátajúc sumu, ktorú navrhovateľka platí svojej matke za ubytovanie), a spolu s poistením pripadajúcim na maloletého N. vo výške 165 eur mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý N. žije s navrhovateľkou, ktorá sa o neho osobne stará, súd je toho názoru, že podiel odporcu 1/ (otca) na uhrádzaní výdavkov spojených s výživou a potrebami maloletého by mal byť väčší ako 50 %. Súd je toho názoru, že v zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 zákona o rodine sú v tomto prípade dané dôvody osobitného zreteľa, aby súd priznal výživné pre maloletého N. odo dňa jeho narodenia, súd dôvody

osobitného zreteľa vzhliadal v skutočnosti, že v čase podania návrhu na začatie konania zo strany navrhovateľky nebolo určené, že otcom maloletého N. je odporca 1/, nakoľko odporca 1/ otcovstvo popieral a navrhovateľka sa v krátkom časovom odstupe po narodení dieťaťa (dieťa sa narodila 10. 04. 2018, návrh bol podaný na súd dňa 16. 07. 2018) domáhala určenia otcovstva spolu s návrhom na úpravu výkonu práv a povinností rodičov voči maloletému.

Súd však musel pri stanovení výšky výživného prihliadnúť aj na možnosti a majetkové pomery odporcu 1/ (otca). V tomto smere na základe vykonaného dokazovania dospel k záverom, že v období 04/2018 - 11/2019 predstavoval čistý príjem odporcu 1/ 13230,61 eur (dôkaz produkovaný na č. I. 131 spisu), t.j. v prepočte 661,50 eur na mesiac, za obdobie 12/2019 - 03/2020 predstavoval hrubý príjem odporcu cca. 775 eur/mesiac, t.j. v čistom cca. 540 eur/mesiac. Súd zobral do úvahy aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorú má odporca 1/ voči svojmu ďalšiemu maloletému synovi Y. a dospel k záveru, že suma výživného za toto obdobie (04/2018, t.j. od narodenia maloletého N. do 03/2020) vo výške 100 eur/mesiac je s prihliadnutím na majetkové a zárobokové pomery, ako aj možnosti otca primeraná (predstavuje viac ako 50 % celkových výdavkov, ktoré navrhovateľka mesačne vynaloží na maloletého N.). Pre ďalšie obdobie však súd musel zohľadniť pri určovaní výživného skutočnosť, že odporca 1/ je od 04/2020 práceneschopný (dôkazy produkované lustráciami v Sociálnej poisťovni, ako aj potvrdením o práceneschopnosti na č. I. 164 - 165 spisu) a jeho príjem predstavuje sumu na úrovni 470 eur mesačne. Berúc do úvahy jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému Y. vo výške 80 eur/mesačne, ako aj príjem manželky odporcu 2/ (vo výške 700 eur/mesačne), ako aj skutočnosť, že manželka odporcu 1/ má taktiež ďalšie vyživovacie povinnosti voči jej maloletým deťom súd dospel k záveru, že možnosti odporcu 1/ neumožňujú za súčasného stavu platiť výživné vo výške stanovenej za predchádzajúce obdobie a súd vzhľadom na súčasnú situáciu odporcu 1/ znížil od 04/2020 výšku výživného na maloletého N. na sumu 70 eur/mesačne. Súd je toho názoru, že súčasné príjmy navrhovateľky (cca. 900 eur bez výživného zo strany odporcu 1/), berúc taktiež do úvahy jej mesačné výdavky sú dostatočné na to, aby dokázali vykryť zníženie mesačného výživného, ktoré jej bude odporca 1/ povinný platiť na maloletého N. tak, aby dokázala zabezpečiť starostlivosť o maloletého N. v plnohodnotnom rozsahu. Zároveň súd dáva do pozornosti, že v prípade, ak sa zmenia pomery, majú účastníci konania právo požiadať súd o zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému N..

47. Súd uložil povinnosť odporcovi 1/ zaplatiť jeho nedoplatok na výživnom, ktorý mu vznikol od narodenia maloletého N. (od 10. 04. 2018) do 30. 09. 2020 v sume 2 786,60 eur (uvedená suma pozostáva zo súčtu nasledujúcich súm: za mesiac apríl 2018 alikvotne z mesačnej sumy výživného 100 eur vo výške 66,60 eur za 20 dní, za mesiace máj - december 2018 - $100 \times 8 = 800$ eur, za rok 2019 - $100 \times 12 = 1200$ eur, za rok 2020 - $3 \times 100 = 300$ eur, $6 \times 70 = 420$ eur (od apríla 2020 bolo výživné znížené na 70 eur/mesačne). Súd aplikujúc ustanovenie § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého môže súd v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu na plnenie dospel k záveru, že v danej veci ide o odôvodnený prípad, nakoľko odporca 1/ je toho času práceneschopný so zníženým príjmom, preto bude pre neho obtiažnejšie vyplatiť v krátkej dobe nedoplatok, ktorý mu na výživnom voči maloletému N. vznikol od jeho narodenia, preto súd odporcovi 1/ lehotu na splnenie jeho povinnosti zaplatiť zročné výživné predĺžil do 31. 12. 2021.

48. Súd styk otca s maloletým N. neupravil, a to s prihliadnutím na tvrdenia navrhovateľky, ako aj odporcu 1/, ktorý pred súdom výslovne uviedli, že z ich strany nie je záujem na tom, aby sa maloletý N. stretával so svojím otcom. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi práva dieťaťa patrí aj právo udržiavať kontakt s oboma rodičmi, súd poukazuje na možnosť rodičov, v prípade, ak v tejto otázke nedospejú k vzájomnej dohode, do budúcnosti žiadať úpravu styku maloletého s jeho otcom aj prostredníctvom súdu.

49. V zmysle ustanovenia § 53 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

50. Súd priznal nárok na náhradu trov konania navrhovateľke voči odporcovi, a to z dôvodu, že dospel k záveru, že vzhľadom na úspech navrhovateľky v tomto konaní (otcovstvo odporcu 1/ k maloletému N. bolo v tomto konaní určené tak, ako navrhovala) to možno spravodlivo požadovať. V predmetnom konaní otec otcovstvo k maloletému N. v zásade popieral (pričom jeho vyjadrenia k uvedenému sa v rámci prebiehajúceho konania rôznili), svoje otcovstvo odmietol určiť súhlasným vyhlásením rodičov, hoci bol na to zo strany súdu na pojednávaní konanom dňa 13. 10. 2020 vyzvaný a hoci vedel o

záveroch konštatovaných v znaleckom posudku č. 22/2019, v ktorom bolo jeho otcovstvo k maloletému N. určené s viac ako 99.999 % pravdepodobnosťou, preto jeho postoj k predmetnému konaniu možno aj s prihliadnutím na tieto skutočnosti hodnotiť ako pasívny. Z uvedených dôvodov mal súd za preukázané, že v tomto prípade možno od neho spravodlivo požadovať, aby nahradil navrhovateľke, ako úspešnej účastníčke tohto konania trovy, ktoré jej vznikli v súvislosti s týmto konaním.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podanie nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ustanovenia § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.